

Българските коалиции се обединяват около пари!

Интервю на Калина Андролова с Горан Симеонов,
председател на Асоциацията на разузнавачите от запаса - АРЗ

Кой е най-важният проблем в момента, който АРЗ се опитва да реши?

Самата АРЗ, като гражданска организация на бившите служители от НРС изпълнява своите задачи, свързани със социалните интереси на нашите членове. Така например догодина честваме 20 години АРЗ. Имаме програма и едно от основните ни мероприятия, което започнахме да реализираме още сега, това е да отбележим и да запазим в обществената памет името на Сергей Антонов. Имаме предложение към кметството на София за наименование на улица на името на Сергей Антонов и за поставяне на Аерогара София, неговото последно работно място, на паметна плоча. Разбира се не можем да отменим и основната ни обществено-политическа задача в момента, а именно борбата ни с т.нар. Комисия по досиетата.

Приключи ли дейността си Комисията по досиетата?

Всички ние от гилдията на разузнавачи, контраразузнавачи, и другите сродни организации на бившите служители на специалните служби, както и целият съюз на офицерите от запаса, тъй като и военните разузнавачи участват, сме били активни противници на сега съществуващия Закон за досиетата. Считаме, че Комисията си е свършила своята пагубна дейност по лишаване на българските служби от агентура за години напред. Единственото положително нещо, което е направено, е изграждането на много добре организиран съвременен архив. Нашето предложение е този архив да се прехвърли към Държавния архив, като бъде под специфичен режим на ползване, определен от Закона за класифицираната информация. Същевременно държим всеки български гражданин да има право да провери за себе си и за своите близки документацията от бившата ДС. Вместо Комисията, при доказан обществен интерес и на доброволни начала, би могъл да се създаде Институт на националната памет, който да регламентира дейността в тази сфера.

Вероятно имате и съображения?

Държим обаче и на нещо друго, за някои документи да бъде възстановена секретността в рамките на Закона за класифицираната информация, да се спазват принципите на давност и секретност, тъй като така е в целия цивилизован свят и в страните, които са ни партньори в НАТО. Ние сме един от малкото безпрецедентни случаи, в които тотално се разсекрети архив на специалните служби. Не приемаме примерите с ЩАЗИ или другите бивши соц. страни, тъй като навсякъде има особена специфика. И приказките, че от ЩАЗИ всички са лустрирани и всичко е ликвидирано не отговаря на истината. Немското издание на Файненшъл Таймс пише, че 17 хиляди бивши служители на ЩАЗИ продължават да заемат различни длъжности в държавната администрация, включително и в кабинета на Меркел. Така че внушенията на членовете на Комисията у нас всъщност целят въвеждане на обществото в заблуждение и „поддържане на огъня” срещу бившата ДС.

Как се случи така, че БКП остана невинна партия от миналото, а цялата вина за комунизма се стовари върху ДС?

През целия този преход бившата ДС се оказа виновник за всичко. Тези внушения за виновност всъщност дадоха повод за неформалната лустрация в публичното пространство на всички нас, а не секват опитите такава вина да носят и членовете на нашите семейства.

Не може партията, която управлява, да е невинна, а подопечната ѝ структура да е виновна.

Решението да се прехвърли цялата вина за всичко върху ДС е било взето, в неформален порядък, още на 10 ноември, а всъщност най-вероятно е взето още по-рано. От тримата. Луканов, Лилев и Младенов. Дали има външна намеса, това е отделен въпрос. Само ще кажа, че г-н Джеймс Бейкър в разговор с Андрей Луканов заявява, че ако не закриете научно-техническото разузнаване, то на България ще бъде нанесен много тежък удар. Трябва да подчертаем, че на проведените срещи на актива на МВР и висшите държавни ръководители пререканията са много остри, даже един от моите колеги, чието име няма да кажа, когато Лилев става и казва, че ТЕ, хората от ДС трябва да си отидат, той се обръща към него и заявява: „Не, ВНЕ, трябва да си отидете! Вие сте били в ръководството и вие сте виновни за това държавата да е на това дередже.”

Какво стана после с вас, разузнавачите?

Ние сме достатъчно политически грамотни, за да не виним партията. И след случилото се тогава, ние безропотно я напуснахме. Защото на нас ни бе заявено, или оставаш член на партията и напускаш службата, или се деполитизираш. Тоест, тези, които останаха в службата, бяха задължени да напуснат партията. Коего много от нас приеха и заради това, че трябва да се запази държавната структура. Пред нас никога не е стояла тази дилема, партия или държава. При нас беше: Държавата. Ние сме служили на България. А това, че по член първи, партията е била държава, това за нас беше даденост. Какво получихме обаче в отговор на нашата осъзната деполитизация? Ние се превърнахме в изкуплението за

всички грешки и при социализма, и по време на прехода, а както е тръгнало и занаят. Една изключително удобна конструкция за всички политически сили.

Хората искаха тези промени, беше настъпил краят на комунизма.

Политическото ръководство тогава не посмя да обяви, че в България ще се строи див капитализъм, защото щяха да бъдат изметени. Говореше се за демократизация, усъвършенстване, пазарни реформи и пр. А целта на прехода за всички е ясно вече, е била да се разпредели цялото общонародно богатство в частни ръце. Практическата реализация на този процес няма как да стане законно, това е моето лично мнение. Никога в историята на света такова прехвърляне на обществена собственост в частни ръце не е извършвано, и няма как да стане по законен начин. Да не говорим за морална справедливост. Тази истина, че нещо такова предстои, че ще се случва на всеки от нас, беше спестено на народа. Всички знаем резултата: поне 30 милиарда активи се превърнаха в 3 милиарда. Свидетели сме на масовата приватизация, знаем за РМД-тата на Костов, когато всъщност основното преразпределение бе извършено. В тази връзка Жан Виденов си отиде под вътрешен и международен натиск, тъй като задачата бе сините РМД-та да са готови да поемат щафетата. Те разсипаха индустрията на държавата. Тези хора там бяха политически определени и назначени, без да имат никакъв мениджърски опит. Междувпрочем целият менажерски екип на България падна жертва на личната връжда между Луканов, опитващ се да лансира верни свои кадри, и Огнян Дойнов.

Много тъжно изглежда селското ни стопанство. То не съществува.

За селското стопанство освен разрушителната роля на създадените съвети бих желал да подчертая и персоналната роля на г-н Ж. Желев. Имам достоверна информация, че в началото на „прехода“ френски професор е бил тук при Желю Желев, който професор трябвало да разработи концепцията за селското стопанство, да го посъветва за бъдещето на нашето земеделие. Професорът е казал, всичко, което сте постигнали по отношение на комасацията на земята, не бива да пипате, т.е. не бива в никакъв случай да се раздробява земята. Франция още дълго не може да достигне това ниво на окрупняване. Желю в отговор казал: „Оставете този френски професор, нашият български селянин си иска земята в реални граници!“ И така ликвидираха всичко.

Разузнаването е една от най-трудните и опасни професии. Нелепо и обидно е слагането ви под общ знаменател с обикновените доносници, които са писали кой разказва неправилни вицове.

Във всяка държава специалните слезби са един инструмент на държавата и нищо повече. Самата емблема на Държавна сигурност е щит и меч. Къде е ръката? Другият съществен момент е че, вие няма да срещнете нито един документ, с който да се осъжда човек, да го наказва, да го изпраща някъде и т.н., подписан от оперативен работник на ДС. Винаги е имало Прокуратура, имало е съд. Те са държавните органи, свършили тази работа. Всичко

друго е внушение. Законите, по които сме работили, кой ги е приемал?! Народното събрание.

Питате ме за условията за работа на разузнавачите. Трябва отговорно да заявя, че те не са по-леки от това на един летец или на един миньор, а в определени моменти ситуацията е и много по-тежка. За да си пълноценен в тази работа, в тази професия – разузнаването – минимум подготовката е 5 години. През 70-те години в разузнаването влизаха само хора, завършили елитни специалности, интелигентни, знаещи няколко езика. Аз например съм завършил Външна търговия, една от елитните специалности на времето. Такива бяхме в преобладаващото си болшинство. Нека не се забравя и фактът, че един разузнавач зад граница работи на две места - в разузнаването и по линия на прикритието. Всичко това е огромно натоварване. Факт, който в дълбочина е разбираем от малцина.

Загубихме ли този човешки ресурс?

И всичко това се ликвидира, просто защото някои хора искаха да откраднат, разбирай, да приватизират. Всичко създадено, обучено и отглеждано с толкова усилия, бе похарчено именно с тази цел – лично облагодетелстване. И това беше постановката по принцип. Ние разграждахме. Самият Андрей Луканов, Бог да го прости, защото на земята той опрощение нямаше да получи, има изключително негативен принос в цялостната организация на прехода. И особено в неговата кадрова част. Постепенно започнахме да научаваме някои неща, като това, че били събрани 100 и кусур човека, на които им казали: вие сте назначени за капиталисти на България. По какъв принцип са подбрани?! Онзи ден чета на Илия Павлов татко му, който казва: „Ние сме честни, 500 милиона изтеглихме кредит.” И как става това, след като той беше ресторантьор на „Витошка”. Основната причина за разпада на икономиката е, че Луканов, както вече посочих, в битката си с Огнян Дойнов разсипа стопанския мениджмънт на държавата, смени истинските ръководители на всички заводи. И другото важно е, че ние излязохме от СИВ. Цялата ни икономика бе изцяло обвързана с тази икономическа организация. Външнотърговският оборот на България е бил около 80% с бившите социалистически страни.

Към този момент как Ви изглеждат службите?

Оголване се получи, липсата на приемственост доведе до пропаст в кадровия потенциал на държавата. Моето мнение винаги е било, че Службите за сигурност трябва да се разглеждат в рамките на комплекса „Национална сигурност”. Не да им се фабрикуват закони на парче. И ми се струва, че предишното правителство беше го докарало до някъде в тази насока.. Имаше общ закон за МВР, което всъщност беше слабото звено, имаше закон за НСО, имаше закон за НРС, имаше закон и за военното разузнаване. От всички тези четири закона слаб беше общият устройствен закон за МВР, тъй като той беше изготвен като един правилник за работа на Съвета за национална сигурност към МС. Необходимо бе само той да се дооправи и до известна степен законът за НСО. Тези закони

бяха влезли в Народното събрание, бяха обсъдени при президента, бяха обсъдени и с нашите организации, и по незначителни за мен причини нещата се провалиха. Тези четири закона, особено ако бъдат придружени с една Национална доктрина, трябва да извършат необходимите реформи в системата. Стратегическият елемент е Националната доктрина и стратегия за национална сигурност. Ако тази работа бе свършена, въпросът с ДАНС отпаднаше.

Каква национална сигурност, като трима американски сенатори диктуват на българския премиер какво да казва пред камерите.

Синдром на „Големия брат”, навеждаш се на изток, навеждаш се на запад. Ами като нямаш сили като държавно ръководство да приемеш доктрината за национална сигурност, то възложи я на научните среди, нека БАН да я приеме, проведе референдум и тогава свободно заяви на света: обществото я иска, народът настоява да се случи това. За съжаление инерцията от комплекса Големия брат се прехвърля върху всички и върху днешните управници също. Умението на национално-отговорния политик е да съумее да изгради баланс на националния интерес с интереса на партньорите си в НАТО и ЕС.

Нашите хора разбират ли какви са заплахите пред националната ни сигурност, след като те са толкова изменчиви и нови.

Първо, кой са нашите?

Службите имам предвид.

Пак казвам, службите са инструмент. Те действат, така както им се нареди. Те не могат сами да определят своите приоритети. Приоритетите се задават от Народното събрание, министър-председателя, МС, президента и т.н. Службите като структура и днес си съществуват, друг е въпросът, че не са със същия капацитет. И кадрови капацитет, и разузнавателен. Просто този Закон за досиетата свърши две отвратителни неща. Първо, лиши разузнавателните служби на България за години напред от агентура. В момента агентура ако има, тя е или на „компробаза” (вербуван на базата на компромат) или срещу сериозен финансов ресурс. Въпреки това, не съм привърженик на тезата, че службите са окончателно разбити и нямат дейност. Това не е вярно. Дейност има, и Близкия изток и на Балканите и разбира се в сътрудничество с партньорите от НАТО и ЕС. Но става дума за това какви са задачите, които се поставят. И най-важното, как се използват резултатите от агентурната работа. А ако става дума за вътре в страната, то вече никой не вярва на службите. Ами контрабандата, ами наркотрафика, ами рекета, ами автокрадците и т.н. По отношение партньорските взаимоотношения и евентуалната лоялност бих искал да запозная вашите читатели с един цитат: „Съществуват редица факти и доказателства, че участието на България в НАТО не означава нищо. В никакъв случай не трябва да се осланяме на подкрепата на пакта, че при нужда те ще ни спасят. България е малка държава

и ако нямаме добре тренирана и мотивирана армия и отлично разузнаване, ще бъдем винаги в критична ситуация.” Кой го казва това знаете ли?

Не.

Това го казва г-н Алекс Алексиев, експерт по международна сигурност и т.н. А Комисията обяви наши действащи разузнавачи в Турция. Те бяха там на разузнавателна работа и тя ги обяви защото паднал Параграф 12 от Закона за досиетата. Действащ разузнавач в българското посолство в Турция!!!. Кой ще сътрудничи на българското разузнаване и коя партньорска служба ще ни уважава и приема сериозно.

Партиите? Как си обяснявате издигането от партиите на хора за депутати, които са изключително посредствени? Да не говорим с имена. Някои стават и министри. За пари ли става дума? Как тези хора биха могли да защитават националния интерес!

Не винаги става дума за пари. По-скоро за поддръжка. Лоялност в рамките на кръга. Хайде, кажете ми, какво означава да отидеш в Европейския парламент и заедно с това да си лидер на партия. Взимаш такова решение. Нито си информирал Бюрото, а камо ли националния съвет. Просто сам взимаш решение и поставяш останалите пред свършен факт. И то защото европейските интереси налагали, ами нали най-напред си лидер на българска партия. Отново синдромът Големия брат е налице.

Говорите за Станишев.

БСП трябва да се върне към идеи, конкретни, истински, разбираемо изложени. В момента партийната политика, особено кадровата, се гради на шуробаджанщина. Основна слабост на всички партии в България е, че те политиканстват, а не правят политика. Защото под политика се разбира идеи, политическа стратегия, цели, задачи. Партиите нямат идеология, те са еднакви, само словесно докарват някаква разлика. Аз ще цитирам Лилов, по памет разбира се, но това ми се е запечатало в главата. Като политик не мога да го уважавам след тези неща, които станаха, но като учен го уважавам и ценя. И той казва: „БСП, ако не провежда линия за въвеждане на левите идеи в живота, тя става излишна за нашето общество”. БСП трябва да се върне към своята идеология. Лева. Кой ще я формулира, не знам, но определено това ръководство не се опитва, а изглежда и не може да формулира идеология и политика. Това ръководство може да политиканства, може да разпределя, цялата коалиция е изградена на базата на интереси – лични и корпоративни.. БСП очевидно не може повече да съществува в този си вид. Тя или ще съществува като лева социална партия или ще се разцепи и разпадне. Но лично аз съм оптимист. Мисля, че на един конгрес ще гръмнат нещата. Присъствието на Станишев в Брюксел вече го лишава от най-съществени козове при вземането на решения в партията.

БСП се разцепи на две и край с нея. Не успее ли да се събере в едно, това е краят.

Предполагам, че ме питате на г-н Първанов. Струва ми се, че Първанов постави каруцата преди коня. Защо бърза не мога да разбера. Но съм убеден, че неговите действия са резултат на неточен анализ и като резултат – неправилни действия.. Първанов хвърля толкова сили и средства заедно с Румен Петков да градят нови структури, след като, според мен, можеха да постъпят много по-отговорно, като положат усилия за налагане на своите идеи вътре в БСП. Сега най-добре ще е партията да избере ново ръководство, което да я сплоти, за да се опита да тръгне напред, да се помъчи да запази позициите си на политическата сцена, защото без усилия това няма да стане. Другият вариант е да се приеме, че един мандат в опозиция сега ще помогне за изясняване на позициите и отношенията вътре в партията. Ще изчакаме да видим по кой път ще се върви от тук нататък.

БСП се превърна в заложник на ДПС.

Въпросът с ДПС е един много голям въпрос за цялата нация, за целия политически елит. Преди време се опитахме да обясняваме на две отговорни лица от БСП, че в края на краищата при една безпринципна коалиция, градена върху икономически интереси всички ние ще станем заложници на ДПС, че ДПС са много добре организирани, много по-прагматични, силни са по места,, имат родова памет и пр. Крайно време е тези взаимоотношения да бъдат много по-категорично регламентирани и т.н. И накрая като резултат те ни отговориха: трябва да ви заявим, че ДПС са и ще бъдат нашият стратегически съюзник във всички избори..

Не може ли група здравомислещи хора, които имат познания по национална сигурност, да се обединят за откриването и издигането на свестен държавник? Имам чувството, че сме стигнали критичната граница.

Около какво да се обединят? В БСП, а и всички политически партии се обединяват около пари. Така истинска партия не се прави.. Обществото е залято от внушения и огромната част от това население го е страх от ДС и от бившите кадри на ДС. С една дума българското общество е лишено от един сериозен интелектуален и политически капитал, който ако бъде рационално използван би допринесъл съществено за правилните решения. И стигаме до Алън Дълес, който гвореше за хаос в държавата, развращаване на младежта, ерозия на ценностите, омраза, наркомания, култ към секса, пошлост в изкуството и т.н. И се замисляме днес за България: а кое от това всъщност не е реализирано у нас?

А сега накъде?

България се нуждае от програма за оздравяване на обществото. Няма друг начин. Тази промяна трябва да се извърши от национално отговорни хора, които да променят партиите. Защото извън партиите няма друг инструмент в сегашното обществено

устройство, с който да се постигнат кардинални промени в обществото. Защото историческият момент изисква радикални решения и действия за запазване на нашата държава.